



ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಕಲೆ: ಮುರಳೀಧರ ರಾಮೇಶ್

ಜಿತಸೇನ ಮಹಾರಾಜರ ಕಥೆ

ಒಹುಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರ ದಿಸೆಯ ವಿದಿಶಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಜಿತಸೇನ ಮಹಾರಾಜರೆಂಬುವರು ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಪರಾಕ್ರಮಿಯೂ, ಧರ್ಮವಂತರೂ, ದ್ವೇಷ ಭಕ್ತರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೂಬ್ಜ ಮಂತ್ರಿ ಅಜಿತಸೇನ. ಆ ಅಮಾತ್ಯರಾದರೇ ಮಿತಭಾಷಿಯೂ, ಕುಶಾಗ್ರಮತಿಯೂ, ಅಧೋನೇತ್ರ ನೋಡಿದಂದಲೇ ಸಕಲವನ್ನು ಅಳೆದುಬಿಡುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಇವರೂ ದ್ವೇಪಪರಾಯಣರೂ, ಧರ್ಮಭೀರುಗಳೂ ಆಗಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಧರ್ಮ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಾರುತ್ತ ತತ್ತ್ವಲವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಚೇಗಳು ಸುಖ ಶಾಂತಿಯಿಂದಲೂ, ಸುಭಕ್ಷಿಧಿಂದಲೂ ಇರುವರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಇದಿನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಜಿತಸೇನರು ತಾವು ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದ ತರುವಾಯ ಅತ್ಯ ವಾಯವ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮ್ಲೇಶ್ಯವಿಂದ, ಇತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದ ಬಹುರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೂ ತಮ್ಮ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು. ದಕ್ಷೇಣ, ಉತ್ತರಾಪಥದ ನಡುವಳಿ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರಾತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ವಿಜಯದುಂಭಿ ಮೋಳಗುತ್ತಲಿದ್ದಿತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಪವತ್ರ ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ವನ್ಯಬಲವು ಮಿಂದು ವಿಧಿದ್ದಿತು. ಈ ವಿಜಯೋತ್ಸವದ ನಡುವೆಯೇ ತಮ್ಮ ವಿಶಾಲ ಸಾಮೃಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ತಲೆದೇರುತ್ತಿದ್ದ ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅನಾವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಕ್ಷಾಮಫಾಮರಗಳಲ್ಲದೆ, ಕಾಲಿಲೇ ಕಸಾಲೇ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಗಿ, ಗ್ರಾಮನಗರವೀಡವಿವರದ ಸಮೂಹ ಶೈಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮನುಷ್ಯೇಷ್ಯರಾದ ತಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದೆಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮಹೋದಯರೇ ಇದ್ದರೂ ದ್ವೇಪಕ್ಕಪೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಚರಾಚರವು ಒಂದು ಗೋಪಾದದಮ್ಮೆ ಮುಂದೆ ಜರುಗದೆಂದು ವಿದಿಶಾ ನಗರದ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ದೇವಮಂದಿರವೊಂದರ ನಿಮಾಣ ಕೈಂತಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಮಂದಿರ ನಿಮಾಣ ತೊಡಗುವಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಮಹಾಪ್ರಭಗಳು ಮಂತ್ರಿ ಅಜಿತಸೇನಾಮಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೋಂದನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು—

2021
ಜೂನ್

ದೇಹಾರ್ಥ

57